

lulea.kommun@lulea.se

agneta.hedenstrom@skol.lulea.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Antnässkolan
i Luleå kommun

Tillsyn i Antnässkolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Luleå kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Antnässkolan besöktes av Skolinspektionen den 14 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Antnässkolan ligger 18 kilometer söder om Luleå. Skolan omfattar förskoleklass till och med årskurs 6. Sammanlagt finns 118 elever på skolan, varav 20 i förskoleklass. Rektorn för skolan är också rektor för ytterligare en skola. Vid skolan finns två arbetslag, ett med lärare och fritidspedagoger för förskoleklass till och med årskurs 3 samt ett för lärare i årskurserna 4 till 6. Eleverna fortsätter vanligtvis sin skolgång vid Bergsskolan i Luleå i årskurs 7.

Kunskapsresultat

Resultaten från nationella proven i årskurs 3 ligger för läsåret 2013/ 2013 över nivåerna i riket förutom när det gäller vissa delprov i ämnet svenska. Skolan har bedömt att 86 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kunskapskraven i ämnet svenska år 2013. I ämnena matematik, naturorienterande ämnen samt samhällsorienterande ämnen bedömde skolan att 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven.

I årskurs 6 nådde 87,5 procent av eleverna kunskapskraven i engelska år 2013. I övriga ämnen nådde 100 procent kunskapskraven. Skolan har få elever så offentlig statistik finns inte alltid att tillgå.

Helhetsbedömning

Antnässkolan fick en ny rektor i januari innevarande år. Skolinspektionen bedömer att rektorn tillsammans med personalen arbetar intensivt med att identifiera utvecklingsområden och finna åtgärder för att komma till rätta med dem. Till exempel finns behov av att ytterligare utvidga samverkan mellan personal på skolan, främst mellan lärare som undervisar i de yngre åldrarna, och diskussioner pågår för att kunna skapa förutsättningar för ett vidgat samarbete. Vidare visar tillsynen att skolan behöver utveckla sitt arbete med att ge eleverna stöd och stimulans för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Flertal elever uppger vid intervju att undervisningen är tråkig och ointressant. Lärarna och rektorn är medvetna om behovet av att utveckla undervisningen inom dessa områden.

Skolan fick vid den förra tillsynen, år 2009, kritik för att den inte utgjorde en trygg miljö för eleverna. Vid tillsynen i maj 2014 visar enkätsvar och elevinter-

vjuer att eleverna är trygga i skolan. Därmed finns en god grund för att främja elevernas kunskapsutveckling. Den trygga miljön har skapats genom ett medvetet arbete från lärarna som inneburit att de identifierat risksituationer och aktivt försökt åtgärda dem. Trots att det framkommer att skolan nu är en trygg miljö för eleverna lever skolans plan mot kränkande behandling inte upp till författningarnas krav. En trygg skolmiljö fri från kränkningar är inte en gång för alla given utan det måste hela tiden pågå ett aktivt arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan mot kränkande behandling som lever upp till de krav som ställs i författningarna är ett tydligt redskap i skolans förebyggande och åtgärdande arbete.

Skolinspektionen konstaterar avslutningsvis att skolans elever har en likartad bakgrund. Det saknas tillgång till mångkulturella inslag såsom elever med utländsk bakgrund eller med en ickekristen religiös uppfattning. Eftersom skolans uppdrag är att förbereda eleverna på att vara aktiva samhällsmedborgare i ett globalt, demokratiskt samhälle vill Skolinspektionen framhålla att det är av vikt att skolan tar hänsyn till detta framöver i sitt värdegrundsarbete. Detta för att kompensera eleverna för avsaknaden av mångkulturella inslag.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) lulea.kommun@lulea.se att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 3 oktober 2014 redovisas för Skolinspektionen på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndsordförande, utskott eller berörd nämnd. Lämnas redovisningen av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att delegation finns. Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Luleå kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna för de yngre eleverna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Enligt skollagen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Det framkommer vid intervjuer med lärare och rektor att det är skillnad på samverkan i det arbetslag som arbetar med yngre elever och det som arbetar med äldre. I arbetslaget för äldre elever sker samverkan och samarbete i hög utsträckning. Lärarna beskriver levande samtal om eleverna och om hur de bäst ska kunna möta elevernas behov och intressen. De säger att de har stort nytta av sitt arbetslag både i det vardagliga pedagogiska arbetet och i utvecklingsarbete. Eftersom det är flera lärare som har samma elever så kan de stötta varandra. Dock skulle samarbetet med lärare som undervisar i samma ämnen behöva utvecklas. Detta skulle också kunna öka likvärdigheten när det gäller bedömningar och betygssättning. Eftersom skolan är liten finns det inte lärare som undervisar i samma ämne och årskurser på skolan utan man får då söka samarbete med andra skolor. Lärarna i arbetslaget för yngre elever beskriver att de är ensamma om eleverna. Tid för samverkan saknas även med de fritidspedagoger som arbetar med samma elever. Detta har uppmärksamats av rektorn och hon har initierat ett arbete för att öka dessa lärares möjligheter till samverkan.

Vid elevintervju framkommer att det finns flera elever som upplever att undervisningen är tråkig och "för lätt". De uppger att de inte får tillräckliga utmaningar och upplever skolarbetet för lätt. Flertalet av eleverna uppger att de ofta får göra mer av samma uppgifter i de olika ämnena om de ligger före sina klasskamrater i sin kunskapsutveckling. Även de intervjuade lärarna uppger att eleverna inte får tillräckligt med utmaningar och att det är svårt att hinna med och utmana de elever som lätt når kunskapsmålen. Lärarna uppger dock att det varierar mellan arbetsområden och ämnen i vilken utsträckning de kan ge individuella utmaningar och stimulans. De uppger att när de är ensamma lärare i klassrummen är det svårare att ge eleverna relevanta utmaningar.

Skolinspektionen bedömer att lärarna för de yngre eleverna behöver utveckla samverkan i arbetet med att nå utbildningsmålen. Lärarna behöver även utveckla arbetet med att ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

1 kap. 4 § samt 3 kap. 3 § skollagen

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Särskilt stöd**Bedömning**

Luleå kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att samtliga åtgärdsprogram anger vilka behoven är och hur de ska tillgodoses.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

De åtgärdsprogram som presenteras för Skolinspektionen är vad skolan kallar för del 3 av åtgärdsprogram. Det innebär att de utgör uppföljningar av tidigare utarbetade åtgärdsprogram. Vilka behov av särskilt stöd eleverna har framkommer inte alltid utan skolan hänvisar ibland till tidigare åtgärdsprogram. Åtgärder för att möta elevens behov saknar koppling till de mål som angivits för eleven och tycks mer vara av generell karaktär som "positivt stöttande", "uppmuntrande" och "tydliga krav". Detta beskriver förhållningssätt som bör känneteckna skolans arbete med samtliga elever och inte åtgärder som kan vidtas för att ge elever särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen utarbetas i en kommungemensam mall. I denna mall anges "ansvar om möjligt" för elev och vårdnadshavare. I åtgärdsprogrammet anges när det ska utvärderas. Detta undertecknas sedan av rektor. Skolinspektionen vill med anledning av detta påtala att ansvaret för att ge eleverna särskilt stöd helt och hållet ligger på skolan. Arbetet ska ske i samverkan med elever och vårdnadshavare men ansvaret är skolans och det är skolans arbete för att ge elever i behov av det särskilt stöd som kan och ska utvärderas.

Skolinspektionen bedömer att Antnässkolans åtgärdsprogram inte lever upp till författningarnas krav då det inte anges vilka elevens behov är eller hur de ska tillgodoses.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Luleå kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att det i de naturorienterande ämnena finns tillgång till sådan utrustning att syftet med undervisningen ska kunna uppfyllas och att eleverna når kunskapskraven.
- Se till att det finns tillgång till datorer och internetuppkoppling i den omfattning som behövs för att kunna bedriva en tidsstämning utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.
- Se till att eleverna har tillgång till ett skolbibliotek som motsvarar författningarnas krav.

Motivering

Enligt skollagen ska för utbildningen finnas de lokaler och utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till ett skolbibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 284) framgår att det med skolbibliotek avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Enligt såväl lärare som rektor saknas material för att kunna bedriva undervisning i de naturorienterande ämnena som är likvärdig med andra skolor i kommunen eller i riket. Skolan har sedan den byggdes inte kompletterat det material som finns för att bedriva undervisning i de naturorienterande ämnena. Till exempel är den utrustning som funnits för att undervisas inom områdena elektricitet och elektronik trasig. Vidare saknas det datorer för att kunna bedriva en tidsstämning utbildning. Eftersom skolan dessutom har ett mycket bristfälligt utrustat skolbibliotek utan tillgång till multimedia eller relevanta böcker blir bristen när det gäller datorer och internetuppkoppling enligt rektor och lärare extra allvarligt. Skolan har ingen möjlighet att kompensera eleverna för bristen på skolbibliotek eller de informationskällor som finns i kommunens centralort.

Skolinspektionen bedömer att Antnässkolans utrustning för att bedriva undervisning i de naturorienterande ämnena är undermålig och behöver kompletteras. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolan inte har tillräckligt med datorer för att kunna bedriva en utbildning som är tidsstämning. Antnässkolans skolbibliotek uppfyller inte heller författningarnas krav om att vara en ordnad resurs av medier och information som ingår i skolans pedagogiska verksamhet.

Författning

2 kap. 35 – 36 §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) lulea.kommun@lulea.se en anmärkning.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist/brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Den plan mot kränkande behandling som finns vid Antnässkolan är en revidering av tidigare planer. Ny plan upprättas inte varje år utan föregående års plan ses över. Utvärdering av föregående års åtgärder saknas. Vidare framkommer det inte tydligt att skolan genomfört en kartläggning som resulterat i att skolan identifierat vilka riskområden som finns för att kränkande behandling ska uppstå. De förebyggande åtgärder som anges är generella och inte kopplade till behov vid skolan under innevarande år.

Antnässkolans plan mot kränkande behandling motsvarar inte de krav som författningarna ställer på en sådan plan. Mot bakgrund av att det vid skolan bedrivs ett arbete som gett till effekt att inget annat framkommit än att eleverna är trygga vid skolan bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Anna Wide
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.